

2006. január 18., csütörtök

19. szorgalmazza, hogy a Sztaniszlav Dmitrijevicszi ellen felhozott valamennyi vádat ejtsék, és felszólítja az orosz hatóságokat a média és az újságírók szabadságának tiszteletben tartására;

20. sajnálattal veszi tudomásul, hogy a parlament mindkét háza könnyedén megszavazta a nem kormányzati szervezetek feletti kormányzati ellenőrzés megerősítéséről szóló jogszabályt, és nem vették figyelembe az Európa Tanácsnak a kérdésben született ideiglenes véleményében megfogalmazott ajánlásait; reméli, hogy a jogszabály aláírása előtt Putyin elnök gondoskodik arról, hogy az megfeleljen az Európa Tanács ajánlásainak, és hogy képes legyen megelőzni az oroszországi nem kormányzati aktivisták elleni zaklatásokat;

21. e vonatkozásban felhívja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy tegyenek meg minden erőfeszítést annak érdekében, hogy – a működő demokrácia alapvető és pótolhatatlan részeként – Oroszországban erős, életképes, független és valódi civil társadalom alakuljon ki;

22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak, az Oroszországi Föderáció kormányának és parlamentjének, valamint az Európa Tanácsnak.

P6_TA(2006)0027

Az Európai Unióról folytatott vita értékelésének szerkezete, témái és kerete

Az Európai Parlament állásfoglalása a mérlegelési időszakról: az Európai Unióról folytatott vita értékelésének szerkezete, témái és kerete (2005/2146(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Nizzai Szerződésre,
- tekintettel az európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződésre,
- tekintettel az európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződésre vonatkozó 2005. január 12-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
- tekintettel az állam- és kormányfőknek az európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződés ratifikálására vonatkozó, a 2005. június 16–17-i Európai Tanács eredményeképp elfogadott 2005. június 18-i nyilatkozatára,
- tekintettel a Bolgár Köztársaságnak és Romániának az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló szerződésre,
- tekintettel a Régiók Bizottsága 2005. október 13-i ⁽²⁾, és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2005. október 26-i ⁽³⁾, a Parlament felkérésére ⁽⁴⁾ megfogalmazott véleményére a mérlegelés időszakáról,
- tekintettel az Európai Tanács 2005. december 15–16-i ülésének következtetéseire,

⁽¹⁾ HL C 247. E, 2005.10.6., 88. o.

⁽²⁾ CdR 250/2005 fin, a Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

⁽³⁾ CESE 1249/2005, a Hivatalos Lapban még nem tették közzé.

⁽⁴⁾ 9.1 és 9.2 pont, P6_PV(2005)09-06.

2006. január 18., csütörtök

- tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,

- tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság jelentésére és a Külügyi Bizottság, az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság, a Regionális Fejlesztési Bizottság, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság, a Kulturális és Oktatási Bizottság, a Jogi Bizottság, az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság, valamint a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság véleményére (A6-0414/2005), mivel

- A. az Európai Unió huszonöt tagállamának állam- és kormányfője 2004. október 29-én aláírta az európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződést, amelyet az Európai Tanács 2005. június 18-i nyilatkozatában ismételtlen megerősített,

- B. az Alkotmányt az Európai Konvent dolgozta ki, amely a nyitottság, a pluralizmus és a demokratikus legitimitás magasabb szintjét képviselte az új szerződések előkészítésekor alkalmazott korábbi eljárásokhoz képest,

- C. az Európai Parlament 2005. január 12-i állásfoglalásában több mint kétharmados többséggel jóváhagyta az Alkotmány létrehozásáról szóló szerződést mint „egészében véve jó kompromisszumot és hatalmas előrelépést... a létező szerződésekhez képest... amely szilárd és tartós keretet ad az Európai Unió jövőbeli fejlődésének... [amely] lehetővé teszi mind a további bővítést, mind – szükség esetén – saját felülvizsgálatát”,

- D. az európai Alkotmányt létrehozó szerződésben foglalt reformok célja többek között az, hogy kezeljék az Unió 2004. május 1-i bővítésének következményeit, és e bővítés, valamint a jövőbeli bővítések sikere az alkotmányos szabályozás ratifikálása hiányában veszélybe kerülhet,

- E. azóta tizenhárom, az Unió többségét képviselő tagállam ratifikálta az Alkotmányt saját alkotmányos előírásai alapján ⁽¹⁾, beleértve a spanyolországi és a luxemburgi népszavazásokat,

- F. 2005. május 29-én és június 1-jén tartott népszavazások eredményeképp Franciaország és Hollandia elutasította az Alkotmány létrehozásáról szóló szerződés ratifikálását, melynek következtében a ratifikációs folyamat a hátralévő tíz tagállamban megrekedt;

- G. az Európai Unióról szóló szerződés 48. cikke alapján az Alkotmány addig nem lép életbe, amíg az összes tagállam nem ratifikálta,

- H. az európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződéshez mellékelte 30. nyilatkozat kimondja, hogy „amennyiben az európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződés aláírásától számított két év elteltével azt a tagállamok négyötöde megerősítette, és egy vagy több tagállam nehézségekbe ütközik a megerősítés folyamatában, a kérdést az Európai Tanács elé terjesztik”,

- I. tiszteletben kell tartani azokat tagállamokat és lakosaikat, amelyek ratifikálták az Alkotmányt, és azokat is, akik nem; gondosan elemezni kell a franciaországi és hollandiai negatív eredmény okait,

- J. úgy tűnik, hogy a „nem” szavazat inkább az Unió jelenlegi állapotával való elégedetlenség kifejezése, mintsem az alkotmányos reformok elleni kifogás, ám az elutasítás eredménye – paradox módon – éppen a jelenlegi állapotot fenntartása és a reformokat akadályozása,

⁽¹⁾ Németország, Görögország, Spanyolország, Olaszország, Ciprus, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Ausztria, Szlovénia és Szlovákia.

2006. január 18., csütörtök

- K. az Európai Tanács megerősítette ezt az elemzést, 2005. június 18-i nyilatkozatában úgy értékelve, hogy „ezek az eredmények nem kérdőjelezték meg a polgároknak az európai integrációhoz való kötődését”, és „a polgárok ugyanakkor olyan aggodalmaknak és nyugtalanságnak adtak hangot, amit figyelembe kell venni”; az Európai Tanács ezért úgy határozott, hogy „a mérlegelés ezen időszakát... minden egyes tagországban a polgárok, a polgári társadalom, a szociális partnerek, a nemzeti parlamentek és a politikai pártok bevonásával széleskörű vita lefolytatására kell majd felhasználni”; az állam- és kormányfők megállapodtak, hogy 2006 első félévében sor kerül „a nemzeti viták összesített értékelésére, és megállapodnak, hogyan vigyék tovább a folyamatot”;
- L. nyilatkozatukban a kormányfők kijelentették, hogy a ratifikációs folyamat folytatódhat, és abban is egyetértettek, hogy az Alkotmány hatályba lépésének eredeti határidejét (2006. november 1.) ki kell terjeszteni,
- M. az Európai Tanács ugyanakkor nem volt képes egyértelmű fókuszot adni a mérlegelési időszaknak és meghatározni a vita következtetései levonásának kereteit és módszereit, és azóta olybá tűnik, hogy nélkülözi mind a politikai akaratot, mind a képességet az európai párbeszéd ösztönözésére és irányítására,
- N. 2005. decemberi ülésén az Európai Tanács azzal bírta meg a Bizottságot, hogy nyújtson teljes, mindenre kiterjedő áttekintést az uniós kiadások valamennyi vetületéről, beleértve a közös agrárpolitikát, továbbá az erőforrásokat illető valamennyi kérdéstről, beleértve az Egyesült Királyságot 2008-2009-ben megillető visszatérítést,
- O. a mérlegelési időszak az inkább a háttérrel, semmint a szövegről szóló vitákkal kezdődött, mint az európai szociális modell jövője, az európai gazdasági kilátások, a bővítés sebessége, a középtávú költségvetés és a szolgáltatások egységes piaca, amelyek közül valamennyi nagy súllyal jelenik meg,
- P. a Bizottság közzétette a mérlegelési időszakról szóló anyagát, amelynek célja, hogy helyreállítsa a közvélemény Európai Unióba vetett bizalmát a nemzeti viták támogatása, valamint a közösségi szintű kezdeményezések elősegítése révén, de ez nem jelenti azt, hogy ne lenne szükség Európa összes politikai intézményének összehangolt erőfeszítésére, illetve vezető szerepüket olyan gyakorlására, amely komolyan veszi az Alkotmány stratégiai fontosságát és a politikai előfeltételek realitását, amelyekről sikere függ,
- Q. a nemzeti parlamenteknek és az Európai Parlamentnek minél jelentősebb szerepet kell betöltenie a mérlegelési időszakában, nevezetesen közös parlamenti fórumok sorozata révén, amelyek ösztönözhetik, irányíthatják és összegezhetik az európai párbeszéd eredményeit (¹),
1. megerősíti meggyőződését, hogy a Nizzai Szerződés nem életképes alap az európai integrációs folyamat továbbviteléhez;
 2. megerősíti elkötelezettségét Európa jövőjének késedelem nélküli alkotmányos rendezésével kapcsolatban, amely erősíti a parlamenti demokráciát, az átláthatóságot és a jogállamiságot, rögzíti az alapvető jogokat, hozzájárul az európai állampolgárság fejlődéséhez és növeli a kibővült Unió cselekvési képességét bel- és külföldön egyaránt; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy ilyen alkotmányos rendezés nélkül az Unió nem várhatja el állampolgárai támogatását, nem lesz képes fenntartani az integráció lendületét és hiteles partnerré válni a világ ügyeiben; emlékeztet arra, hogy a Parlament támogatja az európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződést, mivel az eléri a fenti célokat; kéri, hogy a 2006. júniusi Európai Tanács is ugyanígy kötelezze el magát ünnepélyes keretek között az Európa jövőjéről szóló alkotmányos rendezés mellett;
 3. elismeri, hogy az Alkotmány ratifikálása jelenleg nehézségekbe ütközik, amelyek leküzdhetetlennek bizonyulhatnak, ha nem kerül sor a Franciaországban, Hollandiában és máshol kifejezett aggodalmak orvoslását célzó intézkedésekre;

(¹) XXXIV. COSAC-ülés, 2005. október 10-11.

2006. január 18., csütörtök

4. hangsúlyozza, hogy Bulgária és Románia csatlakozása után nem lehetséges az Unió további bővítése a Nizzai Szerződés alapján;
5. emlékeztet, hogy azok a politikai problémák és intézményi gyengeségek, amelyeknek megválaszolására a Konvent létrejött, továbbra is fennmaradnak – sőt, növekednek – egészen addig, amíg az európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződésben foglalt reformokat végre nem hajtják;
6. megjegyzi, hogy számos felmerült aggodalom inkább a szöveggörnyezet általános és konkrét problémáira vonatkozik, mintsem magára a szövegre; úgy ítéli meg, ha sikerül előrelépést elérni ezekben a kérdésekben, könnyebb lesz megoldást találni a szöveggel kapcsolatban;
7. elutasítja a javaslatokat bizonyos tagállamok által létrehozandó „magra” az alkotmányos folyamat lezárultáig; helytelenít minden, egyes tagállamoknak az EU rendszerén kívüli együttműködésére irányuló felvetést; rámutat, hogy a megerősített együttműködéseknek az Unió céljainak megvalósítását, illetve érdekei megóvását és az integrációs folyamat megerősítését kell szolgálniuk, és mindig nyitottnak kell lenniük valamennyi tagállam számára; hangsúlyozza, hogy az ilyen együttműködések esetleges indításának nem szabad az európai Alkotmány mielőbbi elérését célzó erőfeszítések kárára történnie;
8. figyelmeztet arra, hogy az Alkotmány szelektív végrehajtásán alapuló stratégia az intézmények és a tagállamok közötti egyensúlyteremtő konszenzus tönkretételének veszélyét hordozza magában, és ezzel súlyosbítja a bizalmi válságot;
9. megjegyzi, hogy ebben a szakaszban a szerződések módosítása nélkül, pusztán az eljárási szabályok vagy a az intézményközi megállapodások felülvizsgálatával csak korlátozott demokratikus reformokra kerülhet sor – például a Tanács jogalkotásának átláthatósága, egyfajta állampolgári kezdeményezés bevezetése, a komitológiai eljárás javítása, az áthidaló záradékok (passerelle) teljes körű alkalmazása a bel- és igazságügy terén, valamint a kormányok EU ügyekben történő eljárásának szigorúbb ellenőrzése a nemzeti parlamentek által;
10. javasolja, hogy a mérlegelés mostani időszakát használják fel az alkotmányos folyamat újraindítására az európai integráció jövőjéről szóló széles körű nyilvános vita alapján; ragaszkodik ahhoz, hogy ennek az európai párbeszédnek – amelynek eredményét nem szabad előre megállapítani – az Alkotmánnyal kapcsolatos konszenzus elmélyítését és demokratikusabbá tételét kell céloznia, valamint válaszokat kell adnia a bírálóakra, és megoldásokat kell találnia a beteljesületlen várakozásokra;
11. üdvözlö az Unió politikai irányultságával kapcsolatos széles körű viták kezdetét, de kiemeli, hogy ezeknek az alkotmányos válság leküzdését kell szolgálniuk, valamint hogy a politikák EU-szintű meghatározásának közvetlenül kapcsolódnia kell az EU intézményeinek szabályaihoz, hatásköreikhez és eljárásaihoz, valamint az EU-nak a tagállamok által átruházott hatásköreikhez, és meg kellene neveznie az Európában mindenütt érvényes közös kérdéseket;
12. javasolja, hogy ezt az új párbeszédet – melyet az európai demokrácia előmozdításának lehetőségeként kell értékelni – az egész Unióban meg kell indítani és koordinálni kell, valamint azt közös témákkal rendszerezve és az előzetes értékelési keret alapján megállapított megvalósítható ütemezéssel úgy kell megtervezni, hogy végül politikai döntésekhez vezessen;
13. ragaszkodik ahhoz, hogy a nyilvános vitát európai és a nemzeti keretek között egyaránt megkezdjék; figyelmeztet arra, hogy a szűk látókörű nemzeti viták csak csekély mértékben csökkentik a nemzeti sztereotípiákat, illetve a politikai célok nélküli párbeszéd homályossá és üressé válna és az európai polgárok elégedetlenségét erősítené;
14. javasolja, hogy az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek közösen rendezzenek konferenciákat – parlamenti fórumokat – a vita ösztönzése és a szükséges politikai következtetések lépésről lépésre történő kialakítása érdekében; a fórumokhoz a többi európai intézmény is járuljon hozzá;

2006. január 18., csütörtök

15. elismeri, hogy az Európai Unió, és különösen a Parlament számára kiemelkedően fontos az alkotmányos folyamat újabb kudarcának elkerülése; ezért elkötelezi magát amellett, hogy a nemzeti parlamentekkel együttműködve vezető szerepet játsszon az európai párbeszédben, különösen az Unió előtt álló fontos kérdésekkel kapcsolatban készített európai tanulmányok kiadásával, melyeket közös európai sablonként lehet használni a nemzeti viták alkalmával, és amelyek – a nemzeti parlamentek részéről érkezett kiegészítésekkel – alapként szolgálhatnak a parlamenti fórumok tanácskozási során;

16. elismeri, hogy a politikai intézmények számára stratégiai fontosságú, hogy ösztönözzék a média (különösen a televízió, a sajtó és a helyi rádiók) tevékeny hozzáállását, és hogy igénybe vegyék a vita elmélyítésére és nyilvánosságának növelésére;

17. javasolja, hogy egy első parlamentközi fórumot 2006 tavaszára, az Európai Tanács júniusi ülése előtt hívjanak össze annak érdekében, hogy meghallgathassák a nemzeti és az európai parlamenti képviselőket, és e fórum célja, hogy átfogó ajánlásokat fogalmazzon meg az Európai Tanácsnak az Unió számára a válságból kivezető úttal kapcsolatban;

18. javasolja, hogy az első parlamenti fórum korlátozott számú elsődleges kérdést fogalmazzon meg Európa jövőjéről és az Unió irányításáról, amelyekre a következő fórumokon és a széles körű nyilvános viták során kell választ keresni:

- Mi az európai integráció célja?
- Mi Európa szerepe a világban?
- Mi az európai szociális és gazdasági modell jövője a globalizáció tükrében?
- Hogyan határozhatók meg az Európai Unió határai?
- Hogyan mozdítható elő a szabadság, biztonság és jog érvényesülése?
- Miből finanszírozzuk az Uniót?

19. úgy véli, hogy ezekkel az alapvető kérdésekkel kapcsolatos gazdag vita új távlatokat nyit meg az európai integráció előtt, és előkészíti a terepet a közös politikák reformjához azokon a területeken, ahol nézeteltérés van;

20. úgy véli továbbá, hogy az európai párbeszéd csak akkor képes az alkotmányos válság legyőzésére, ha nem csak az EU intézményei vesznek részt benne, hanem nemzeti és regionális parlamentek, helyi önkormányzatok, politikai pártok, szociális partnerek, a civil társadalom, a tudományos közösség és a média is; különösen fontosnak tartja e tekintetben az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága gyakorlati hozzájárulását;

21. felhívja a tagállamokat, hogy nemzeti, regionális és helyi szinten, a közösen megállapított témák köré építve szervezzenek nagy számban nyilvános üléseket és médiavitákat – állampolgári fórumokat – Európa jövőjéről, a Bizottság segítségével; sürgeti a szociális partnereket és a civil szervezeteket, hogy vegyenek részt ezekben a vitákban;

22. elvárja a politikai pártoktól, hogy belső vitáik és választási kampányaik során sokkal jobban emeljék ki az európai szempontokat;

23. üdvözlölné a vita formálását szolgáló állampolgári beadványokat;

24. sürgeti az Uniót, hogy szenteljen sokkal nagyobb figyelmet a kulturális és oktatási politikára azért, hogy életre keljen az Alkotmány jelmondata: „egyesülve a sokféleségben”;

25. rámutat arra, hogy az európai párbeszéd megfelelő finanszírozás hiányában lehetetlen;

2006. január 18., csütörtök

26. javasolja, hogy legkésőbb 2007 második felében vonják le a mérlegelési időszak következtetéseit, és szülessen egyértelmű döntés arról, hogy hogyan kellene továbblépni az Alkotmánnyal kapcsolatban;
27. üdvözli a német kormány nyilatkozatát, amely szerint szándékában áll a 2007 első felére eső német soros tanácsi elnökség ideje alatt kezdeményezni az Alkotmány ratifikációs folyamatának folytatását;
28. megjegyzi, hogy az Unió előtt elméletben több választási lehetőség is áll, közte az alkotmányozás feladása, a jelenlegi szöveg módosítás nélküli ratifikálási kísérletének folytatása, a jelenlegi szöveg pontosítása vagy kiegészítése, a jelenlegi szöveget fejlesztő újraserkesztés vagy módosítás, illetve a teljes újralfogalmazás;
29. úgy ítéli meg, a mérlegelési időszak kedvező eredménye lenne a jelenlegi szöveg fenntartása, noha ez csak úgy lehetséges, ha jelentős intézkedések történének a közvélemény megnyugtatására és meggyőzésére;
30. üdvözli a Tanács osztrák soros elnökségének arra vonatkozó terveit, hogy a mérlegelési időszakát és a ratifikációs folyamat egészének jövőjét illetően egyaránt úttervet készít;
31. felhívja az Európai Tanács tagjait, hogy vállaljanak egyéni és kollektív felelősséget az Alkotmány életbe léptetésére; ragaszkodik hozzá, hogy koordinálják szorosabban a nemzeti kampányok tartalmát és ütemezését, és adjanak biztositékot az állampolgároknak politikai akaraturól és kölcsönös szolidaritásukról;
32. tudomásul veszi a Bizottság „demokrácia, dialógus és disputa” D Tervét (COM(2005)0494), de felszólítja a Bizottságot, hogy kommunikációs stratégiája mellett mutasson politikai elkötelezettséget arra, hogy az Unió leküzdhesse a jelenlegi alkotmányos nehézségeket;
33. kiemeli, hogy Romániát és Bulgáriát az összes fent említett tevékenységbe be kell vonni;
34. felhívja a civil társaságokat és szervezeteket, hogy a párbeszéd és a vita során kezeljék kiemelten az Alkotmány életbe léptetését;
35. mindenképpen kéri: tegyenek meg minden erőfeszítést annak biztosítására, hogy az Alkotmány 2009 során lépjen hatályba;
36. utasítja Alkotmányügyi Bizottságát, hogy kövesse nyomon a mérlegelési időszakot, különösen a parlamenti fórumok és a munkadokumentumok (európai tanulmányok) előkészítését, valamint az állampolgári viták és az ott elhangzott következtetések és cselekvési javaslatok összefoglalását illetően;
37. ebben a szellemben felkéri az Alkotmányügyi Bizottságot, hogy szorosan működjön együtt a parlamenti fórumok és azok munkadokumentumainak előkészítésében közvetlenül érdekelt bizottságokkal;
38. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt állásfoglalást az Európai Tanács tagjainak, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok nemzeti és regionális parlamentjeinek, a Régiók Bizottságának, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, az Európai Konvent volt tagjainak, valamint a csatlakozásra váró és tagjelölt országok parlamentjeinek és kormányainak.